

СТАНЕМ РАСЕЙСКОЙ КАЛОІІЯЙ?

МАЦКЕВІЧ: У БЕЛАРУСІ ПАЧЫНАЕЦЦА НОВАЯ СТАРОНКА КАЛАНІЯЛЬНАЙ ГІСТОРЫІ

Палітолаг Уладзімір Мацкевіч разважае пра імперскія памкненні Расеі ды пра тое, ці зможа Беларусь супрацьстаяць ім.

Прэм'ер-міністр Расеі Уладзімір Пуцін у інтэрв'ю тром вядучым расейскім каналам выказаў думку, што Савецкі Саюз быў той самай Расеяй, толькі іначай называўся.

У перадвыбарнай рыторыцы Пуціна даўно гучыць тэзіс пра пабудову Еўразійскага саюза. Ці не ператворыцца гэты новы саюз у Расею з іншай назвай?

– Безумоўна, гэта будзе рухавіца ў такім кірунку. Калісьці сама назва «Савецкі Саюз» з'явілася як альтэрнатыва «Расейскай Федэрацыі». Першапачаткова ўсё гэтак званыя саюзныя рэспублікі пасля рэвалюцыі мелі быць далучаныя ў якасці пэўных аўтаномій да Расейскай федэрацыі. Гэта была прапанова Сталіна і Савету народных камісарыў.

У савецкай гісторыі агучваецца, што толькі Ленін настойваў на тым, каб гэта не называлася Расеяй. Гэтым ён хацеў залагодзіць нацыянальныя рухі ў рэспубліках.

Калі б не гэтая адмысловая кампрамісная прапанова, была б тая ж Расейская імперыя з больш складанай назвай.

У гэтым сэнсе Пуцін нічога новага не сказаў. І палітолагі, і аналітыкі, і шмат якія палітыкі, як толькі была агучаная дамоўленасць паміж Пуціным і Мядзведзевым пра вяртанне Пуціна ў прэзідэнцтва, адразу зразумелі, да чаго будзе весціся палітыка трэцяга прыходу Пуціна.

А як вы лічыце, ці будзе Уладзімір Пуцін залагоджваць нацыянальныя рухі ў еўразійскім саюзе?

У НУМАРЫ:

2

АГЛЯД АДУКАШЫІ Ў ЕЎРОПЕ

Кошты, умовы паступлення і інш.

3

STUDY TOURS TO POLAND

навучальныя візіты ў Польшчу для студэнтаў

4

ПАДАРОЖНЫ ДАПАМОЖНІК

Тым, хто збіраецца ў Еўропу

Паводле: euroradio.fm

– Мы ведаем, як гэта можа залагоджвацца. Гэта ж пуцінскі тэзіс – «прымуш да міру». Будучы проста прымушаць да спакою, ціснуць, не даваць магчымасці ўзняць галаву нацыянальным рухам. Так гэта было ў 90-я гады ў Татарстане, у іншых нацыянальных утварэннях унутры Расеі, таксама было і з каўказскімі рэспублікамі – Чачнёй, Інгучэціяй і іншымі. Тая ж палітыка перніка і пугі будзе працягвацца.

Атрымліваецца, што ў Беларусі пачнецца новая старонка каланіяльнай гісторыі?

– Так, і гэта дае нам нагоду зразумець, што без аб'яднання ўсіх сілаў, якія імкнуча да захавання незалежнасці, нам немагчыма абысціся. Пуцін, з яго імперскімі памкненнямі, толькі аб Беларусі можа абламаць зубы. Калі яму ўдасца праглынуць Беларусь, то далей нішто яго не спыніць.

Такім чынам, Беларусь становіцца прынцыповым момантам у імкненні да новага перадзелу свету, да якога імкнецца Пуцін і яго рэжым.

А ці ў стане Беларусь супрацьстаяць такой махіне?

– Як калісьці ў 18-м стагоддзі шляхецкае раз'яднанне, так і сёння нашае раз'яднанне складае вялізную небяспеку для незалежнага існавання і ўвогуле для існавання Беларусі як такой. Мы павінны вучыцца ў гісторыі.

А калі нацыя падзеленая, як знайсці агульную мову паміж сабой?

– Пачнем з таго, што мы – адзін народ. І тыя, хто мае празаходныя памкненні і тыя, хто мае прарасейскія памкненні. Але сёння ніхто не захаце прамяняць каштоўнасці суверэнітэту, яе зразумелі ўжо ўсе.

У гэтым сэнсе нават Лукашэнка з яго рэжымам не імкнецца да ўключэння ў Расею. Таму трэба шукаць кропкі паразумення, трэба шукаць тое, што нас аб'ядноўвае, а не раз'ядноўвае. Канешне, Расея наша суседка і мы яшчэ шмат гадоў будзем прывязаныя, як калісьці Фінляндыя, да яе велізарнага рынку.

І нам не трэба выходзіць варажасць да Расеі. Але незалежнасць – гэта каштоўнасць нават для тых, хто імкнецца да вельмі цесных стасункаў з Расеяй. Гэта можа нас аб'яднаць. Мы адзін народ, у нас могуць быць розныя погляды, але ў час крытычных падзеяў трэба паводзіцца як адзін народ.

Чаму Мядзведзеў, знаходзячыся пры ўладзе, не намагаецца раскруціць інтэграцыю? Чаму гэта застаецца прэрагатывай Пуціна?

– Гэта не проста прэрагатыва, я думаю, Пуцін адчувае гэта як сваю ўласную місію, якую ён павінен выканаць. А што тычыцца трохі ліберальных захадаў і поглядаў Мядзведзева – гэта была такая гульня, трэба прызнаць, што пасляховая. Гэта залагоджвала і аслабляла апанентаў з праеўрапейскага і ліберальнага кірунку ў самой Расеі і на Захадзе. Не трэба думаць, што Мядзведзеў – самастойная фігура, якая можа стаць альтэрнатывай Пуціну. Ад пачатку было зразумела, што гэта марыянетка, што нягледзячы на прэзідэнцкую пасаду, ён будзе выконваць тое, чаго хоча Пуцін.

АГЛЯД АДУКАЦЫІ Ў ЕЎРОПЕ

Дыплом прэстыжнага замежнага ВНУ заўсёды забяспечвае канкурэнтную перавагу пры працаўладкаванні. Зрэшты, вызначыць, у якой з еўрапейскіх краін самая лепшая адукацыя па ўсіх параметрах, практычна немагчыма... Але ж некалькі слоў дадаць можна.

Якасць адукацыі залежыць не ад краіны, а ад універсітэта і абранай спецыяльнасці: у адным – добрая навуковая база, у іншым – тэхнічная.

У цяперашні час еўрапейскія краіны – удзельнікі **Балонскага працэсу** імкнуча да таго, каб адукацыя ў іх ВНУ была узаемазамежная. У ЕЗ вытрымліваюцца пэўныя стандарты вышэйшай адукацыі, узровень у розных краінах нівеліруецца.

Але, кажучы аб тым, у якім напрамку развіваецца адукацыя ў ЕЗ, варта ўжываць тэрмін “бесперапыннасць”, а не “ўзаемазамежнасць”. Сутнасць у тым, што любы чалавек, які скончыў, скажам, сярэдняю школу ў **Ірландыі**, мог паступіць ва ўніверсітэт у **Францыі**, а потым пры жаданні перайсці на апошнія два гады навучання, напрыклад, у **Гішпанію**, пасля заканчэння бакалаўрыяту у якой мог паступіць у магістратуру ў **Вялікабрытанію**.

Але ўсё ж эксперты ўпэўненыя, што практычна ў кожнай еўрапейскай краіне можна вылучыць адну ці дзве найстарэйшыя ВНУ, адукацыя ў якіх, асабліва па фундаментальных спецыяльнасцях, адрозніваецца ад іншых.

Так, у **Фінляндыі** можна вылучыць Хельсінкскі ўніверсітэт, у **Венгрыі** – Будапешцкі ўніверсітэт, у **Балгарыі** – Сафійскі, у **Чэхіі** – Карлаў універсітэт і Універсітэт Брно.

Зрэшты, калі казаць пра ўсходнееўрапейскія краіны, то сярод іх адзначаюць **Чэхію**. Яе можна вылучыць сярод краін былога сацлагера як перспектыву кірунак у сферы адукацыі. Аднак у поўнай меры канкурэнтам шматлікім заходнееўрапейскім краінам яна з’яўляцца не можа.

Але наўрад ці якая-небудзь еўрапейская ВНУ, нават французская Сарбона, якая ўваходзіць у спіс лепшых ВНУ планеты, можа супернічаць па ўзроўні адукацыі з Оксфардам і Кембрыджам. Параўноўваць Сарбону з гэтымі ўніверсітэтамі некарэктна – яна не аналаг ім: яны ўваходзяць у дзесятку лепшых універсітэтаў свету нароўні з Гарвардам і Елем, а Сарбона, па розных дадзеных, знаходзіцца ў канцы другой сотні.

Такое становішча адбіваецца і на кошце навучання – калі ў Оксфардзе і Кембрыджы і бакалаўрыят, і магістратура каштуюць у сярэднім 15-16 тыс. фунтаў (17,2-18,4 тыс. еўра) у год (гэтая сума можа

павялічвацца ў залежнасці ад спецыяльнасці), то ў Сарбоне замежнік можа вучыцца практычна бясплатна, заплаціўшы 200-300 еўра ў якасці сяброўскага збору.

На выбар краіны для атрымання вышэйшай адукацыі часта ўплывае мова. Менавіта з-за мовы найбольш папулярнымі застаюцца ангельскамоўныя краіны, і ў асаблівае **Вялікабрытанія**. Ангельская мова ў найбольшай ступені даступная для беларусаў. Менавіта таму туды і едзе найбольшы працэнт студэнтаў.

У такіх краінах, як **Нямеччына**, **Францыя**, **Аўстрыя**, **Бельгія**, **Швейцарыя**, навучанне праводзіцца на афіцыйнай мове краіны, у якой знаходзіцца ўніверсітэт. А студэнты, якія жадаюць навучацца на ангельскамоўных праграмах у гэтых краінах, як правіла, павінны валодаць высокім узроўнем ангельскай мовы, пацверджаным афіцыйнымі сертыфікатам (IELTS, TOEFL і інш.), і мець пэўны узровень ведаў мовы той краіны, дзе праходзіць навучанне.

Студэнту неабходна не проста ведаць мову, на якой праводзіцца навучанне, – яго ведаў павіна быць дастаткова, каб разумець і засвойваць тое, што яму кажучы ва ўніверсітэце.

Кошт навучання ў гэтых краінах вар’іруецца. Напрыклад, у **Нямеччыне** і ў **Францыі** адукацыя на роднай мове практычна бясплатная – 1,5 тыс. еўра ў год у дзяржаўным ВНУ, а то і менш. Навучанне на ангельскай мове, якое прапануюць у асноўным прыватныя ўніверсітэты, абыйдзе студэнту ў сярэднім у 15-16 тыс. еўра ў год. Дзяржаўныя ВНУ таксама прапануюць ангельскамоўныя праграмы, але іх, як правіла, мала, і паступіць туды даволі складана.

Такім чынам, калі іншаземец абавязкова хоча вучыцца ў гэтых краінах і пры гэтым ведае толькі ангельскую, то ў яго ёсць два выйсці: або плаціць больш грошай і вучыцца ў прыватнай ВНУ, або папярэдне вывучыць мову на ўзроўні яе носбіта, каб паступаць у дзяржаўныя ВНУ нароўні з мясцовымі школьнікамі.

Адукацыя ў такіх краінах, як **Францыя**, **Гішпанія**, **Нямеччына**, бясплатная як для сваіх, так і для замежнікаў. Цяпер (асабліва ў сувязі з агульнасусветным фінансавым крызісам), магчыма, нешта і зменіцца, але пры наяўнасці жадання, добрых ведаў, мовы і актыўнасці абітурыент можа дамагчыся залічэння і будзе вучыцца бясплатна.

У **Бельгіі** і **Аўстрыі** кошт навучання ў ВНУ складае прыкладна столькі ж, колькі і ў **Нямеччыне**, – 1,5 тыс. еўра ў дзяржаўных ВНУ і ад 13 тыс. да 26 тыс. еўра – у прыватных. **Швейцарскія** ж універсітэты – адныя з самых дарагіх. Год навучання тут абыйдзецца прыкладна ў 18-26 тыс. швейцарскіх франкаў (15,7-22,7 тыс. еўра) у год. Зрэшты, у шэрагу **гішпанскіх**, **шведскіх** і **італьянскіх** ВНУ адукацыйныя праграмы і зусім бясплатныя.

Брытанская сістэма адукацыі прызнана традыцыйнай, у той жа час яна адна з найбольш гнуткіх і адаптаваных пад замежных студэнтаў. Навучанне ў брытанскіх ВНУ досыць дарагое, але студэнты заўсёды маюць рэальную магчымасць атрымаць стыпендыі, што істотна зменшыць кошт.

Бакалаўрыят ў **Вялікабрытаніі** ў сярэднім каштуе 10 тыс. фунтаў (11,4 тыс. еўра) у год, магістратура – 12 тыс. фунтаў (13,7 тыс. еўра). У **Вялікабрытаніі** ёсць адно адрозненне ад усіх еўрапейскіх краін – там на бакалаўрыяту вучацца тры гады, а на магістра адзін, а па ўсёй Еўропе – на бакалаўрыя чатыры гады, а на магістра два.

Канкурэнтам **Вялікабрытаніі** ў ангельскамоўнай адукацыі, згаджаюцца эксперты, можна назваць **Галандыю**, якая супернічае з “краінай туманаў” перш за ўсё ў коштах. Там практычна ўсе праграмы праходзяць на ангельскай мове, а кошт навучання адрозніваецца ў два разы.

Менавіта гэтымі ж перавагамі валодае і **Ірландыя**. Навучанне на праграмах бакалаўрыяту і магістратуры ў ВНУ гэтых краін стаіць на парадак ніжэй, чым у **Вялікабрытаніі**, хоць, як прадстаўляецца, узровень адукацыі вельмі высокі. Зрэшты, трэба разумець, што дыпламы брытанскіх навучальных устаноў больш вядомыя ў свеце.

Навучанне ў **Ірландыі** каштуе ў сярэднім ад 12 тыс. еўра ў год, у **Галандыі** – 7-12 тыс. еўра.

Адна з галоўных асаблівасцей еўрапейскай адукацыі ў тым, што ВНУ ў Еўропе падаюць адукацыю шырокага профілю. Вузкаспецыялізаваных ВНУ, як у нас, там амаль няма. Але ёсць і папулярныя ў нейкай адной вобласці. Так, на дызайнера добра рыхтуе Еўрапейскі інстытут дызайну ў **Італіі** і Лонданскі ўніверсітэт мастацтваў, тэхналагічных спецыялістаў – у нямецкіх ВНУ, а фундаментальныя навукі добра выкладаюць у амаль усіх еўрапейскіх ВНУ з гісторыяй. Оксфард і Кембрыдж ў гэтым сэнсе па-за канкурэнцыяй.

Вельмі схематычна ўсе ўніверсітэты ў Еўропе можна падзяліць на дзве часткі – асабліва акадэмічныя і тыя, што арыентаваныя на практыку, індустрыю, патрэбы вытворчасці/бізнесу. Сярод першых вы не знойдзеце такія праграмы, як “дызайн інтэр’ера”, “гатыльны менеджмент”, “камерцыйная фатаграфія”, “прадпрымальніцтва ў сферы аховы здароўя”, – яны займаюцца класічнай навукай, сур’ёзнымі навуковымі даследаваннямі. Зрэшты, два гэтых умоўных тыпаў ВНУ выдатна дапаўняюць адзін аднаго, у гэтым таксама ёсць бесперапыннасць еўрапейскай адукацыі.

Шырокі выбар вузкаспецыялізаваных напрамкаў прапануе **Вялікабрытанія**. Так, сярод тэхнічна накіраваных універсітэтаў можна вылучыць **New castle University**, **Heriot-Watt University**, **Robert Gordon University**, сярод ВНУ з гуманітарнай скіраванасцю – **Lancaster University**, **University of Exeter**, **University of East Anglia** і **University of Central Lancashire**.

Беларусы ў асноўным едуць у Еўропу за рэальнымі ведамі, якія можна будзе прымяніць у нашай краіне. Найбольш папулярныя кірункі – бізнэс, эканоміка, ІТ, маркетынг, дызайн, права і інжынерныя спецыяльнасці.

Graduation ceremony. University of Edinburgh, McEwan Hall outside, 2005. Edinburgh, Scotland

ПРАВА

STUDY TOURS TO POLAND

Польска-амерыканскі фонд свабоды, фонд „Borussia”, Калегія Усходняй Еўропы імя Яна Новака-Езяраньскага запрашаюць актыўных студэнтаў на ўдзел у праграме “Study Tours to Poland”.

Study Tours to Poland (STP) – гэта навучальныя візіты ў Польшчу, адрасаваныя студэнтам і прафесіяналам з краін Усходняй Еўропы. Візіты дапамагаюць пазнаёміцца з Польшчай і абмяняцца досведам у галіне дэмакратычных зменаў і свабоднага рынку, пабудовы прававой дзяржавы, умацнення лакальных супольнасцяў і грамадзянскіх ініцыятыв.

Study Tours to Poland узнікла ў 2004г. і з’яўляецца часткай праграмы Польска-амерыканскага фонду свабоды “Змены ў рэгіёне” – RITA, што ажыццяўляецца з 2000г. фондам “Адукацыя для дэмакратыі”. З 2007г. праграму STP каардынуе Калегія Усходняй Еўропы імя Яна Новака-Езяраньскага з Уроцлава.

На стажыроўку ў Польшчу запрашаюцца студэнты з Беларусі, Малдовы, Украіны і Расейскай Федэрацыі (Бранская вобласць, Калінінградская вобласць, Ленінградская вобласць і горад Санкт-Пецярбург, Наўгародская вобласць).

У праграме “Study Tours to Poland” могуць прыняць удзел студэнты:

- ва ўзросце ад 18 да 21 года (гады нараджэння 1990-1993), якія навучаюцца ў Беларусі, Малдове, Украіне і Расейскай Федэрацыі і з’яўляюцца грамадзянамі гэтых краін;
 - з высокімі паказчыкамі паспяховасці, якія актыўна ўдзельнічаюць у грамадскім жыцці.
- Кандыдаты павінны да **30.11.2011 г.** даслаць заяўку на ўдзел у праграме.
- Заяўка кандыдата складаецца з:
- запоўненага фармуляра заяўкі (анлайн),
 - далучаных файлаў: рэкамендацыйнага ліста,

ксеракопіі пашпарта, ксеракопіі заліковай кніжкі, заявы кандыдата аб тым, што ён не прымаў раней удзелу ў праграме Study Tours to Poland (у адпаведнасці з узорам).

Фармуляр заяўкі, інструкцыю да рэкамендацыйна-га ліста і ўсю дадатковую інфармацыю можна знайсці і спампаваць тут: <http://www.studytours.pl>

ВЫДАТКІ НА ПРАЖЫВАННЕ І ХАРЧАВАННЕ

Арганізатары праграмы бяруць на сябе выдаткі па пражыванні і харчаванні на тэрыторыі Польшчы падчас візіту.

ВЫДАТКІ ПА ПРАГРАМЕ

Арганізатары бяруць на сябе выдаткі па падрыхтоўцы і рэалізацыі праграмы візіту.

ВІЗАВЫЯ ВЫДАТКІ

Удзельнікі атрымаюць запрашэнні, якія даюць права на бясплатныя візы ў Польшчу. Арганізатары не з’яўтаюць праежжавых коштаў, звязаных з атрыманнем візы, як, напрыклад, кошты даязду да консульства.

Удзельнікі аплочваюць выдаткі на страхаванне для атрымання візы ў Польшчу.

ВЫДАТКІ НА ПРАЕЗД

Удзельнікі праграмы “Study Tours to Poland” для студэнтаў бяруць на сябе частку выдаткаў, звязаных з паездкай у Польшчу.

а) Паездка ў Польшчу:

Удзельнікам вярнуць частку выдаткаў, звязаных з паездкай у Польшчу сродкамі міжнароднай камунікацыі ў сувязі з удзелам у візіце ў рамках “Study Tours to Poland” для студэнтаў у форме агульнай сумы. Памер гэтай сумы для асобных удзельнікаў

налічваецца ў залежнасці ад той вобласці, у якой знаходзіцца ВНУ, дзе вучыцца удзельнік (глядзі “Зоны”). Удзельніку вярнуць сродкі (агульную суму) на падставе арыгіналаў білетаў пасля прыезду ў Польшчу.

Выдаткі на праезд па Польшчы сродкамі рэспубліканскай камунікацыі па тэрыторыі Польшчы (сродкамі грамадскага транспарту: цягнік, аўтобус) вяртаюцца аператарам падчас візіту. Сродак перамяшчэння па тэрыторыі Польшчы акрэслівае арганізатар візіту.

Удзельнікі з Беларусі атрымліваюць агульную даплату да выдаткаў на праезд у Польшчу ў памеры 100 злотых.

б) Вяртанне з Польшчы:

Выдаткі, звязаныя з выездам з Польшчы сродкамі міжнароднай камунікацыі бяраць на сябе арганізатар візіту. Ён купляе білеты на тэрыторыі Польшчы.

Пагодле studytours.pl

БЕЗ ШУМУ, АЛЕ З ПЫЛАМ

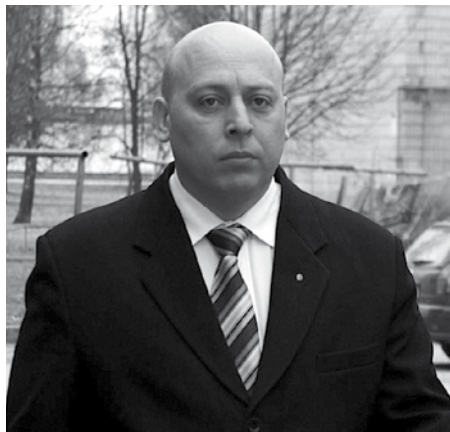
Бязрозаўскі райвыканкам адказаў на зварот кіраўніка аддзялення Руху «За Свабоду» ў Бярэсцейскай вобласці Зміцера Трацяцка з нагоды таго, ці праводзіліся грамадскія слуханні аб арганізацыі ў Белаазёрску вытворчасці свінцу.

Як пісаў рух.by, яна павінна стаць адным з этапаў стварэння поўнага цыклу вырабніцтва ў Беларусі акумулятараў. Іх збіраюць у Пінску, але з вялікім імпартным складнікам.

У жніўні было абвешчана аб правядзенні грамадскіх слуханняў з нагоды магчымасці з’яўлення такога прадпрыемства. Але было незразумела - альбо яны не праведзены, альбо праведзены таемна. Таму Трацяцк паслаў запыт у Бязрозаўскі райвыканкам з патрабаваннем адказаць, дзе, калі і хто праводзіў гэтыя слуханні, калі наогул праводзіў.

Бязрозаўскі райвыканкам паведаміў, што «у сувязі з тым, што грамадскасць не звярнулася з заявай аб неабходнасці правядзення сходу па абмеркаванні справядачы аб ацэнцы ўздзеяння на навакольнае асяроддзе аб’екта «Завод па вытворчасці свінцу і сплаваў» у мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы да 20 жніўня 2011 года, г.зн. на працягу 10 рабочых дзён з дня апублікавання паведамлення аб грамадскіх абмеркаваннях, сход па абмеркаванні справядачы аб АУНА не праводзіўся».

«ГЭТЫМ АДКАЗАМ ВЫКАНАЎЧАЯ
ЎЛАДА ПАКАЗВАЕ СВАЁ СТАЎЛЕННЕ ДА
ЖЫХАРОЎ ГОРАДА. КАЛІ ТРЭБА ПРАВЕСЦІ

ЯКІ-НЕБУДЗЬ «СУБОТНІК», ТО ЛЮДЗЕЙ
ЗГАНЯЮЦЬ ЛЕДЗЬ НЕ ПА ПРЫМУСЕ, А ШТО
ТЫЧЫЦЦА АБАРОНЫ ПРАВОЎ ГРАМАДЗЯН,
ТО ГЭТА, ЯК АКАЗВАЕЦЦА, СПРАВА САМІХ
ГРАМАДЗЯН», - КАЖА ЗМІЦЕР ТРАЦЦЯК.

Актывісты Руху «За Свабоду» ў Белаазёрску будуць дамагацца ад уладаў правядзення грамадскіх слуханняў па пытанні адкрыцця такога завода.

Дарэчы, у Бязрозаўскім раёне гэта будзе ўжо другое прадпрыемства са шкоднай вытворчасцю. Раней было пабудавана прадпрыемства «Франдэса» па выпуску пестыцыдаў.

ruх.by

АМБАСАДАР ПОЛЬШЧЫ:
«МЫ ЧАКАЕМ БЕЛАРУСКАГА
РАШЭННЯ»

«Чаму да гэтага часу не дзейнічае пагадненне паміж Польшчай і Беларуссю пра малы памежны рух? – задалі пытанне Лешаку Шарэпку на прэс-вай канферэнцыі ў Менску 16 лістапада.

– Мы завяршылі ўсё працэс ратыфікацыі яшчэ ў верасні 2010 году.

Такім чынам, наша чаканне цягнецца ўжо 14 месяцаў.

Да гэтага часу мы не маем адказу з беларускага боку аб лёсе гэтага пагаднення.

Мы спрабавалі даведацца, у чым справа, аднак адказу не маем. Нядаўна наш прэзідэнт прыяжджаў у горад Кузніца-Беластоцкая, дзе сказаў, звяртаючыся да беларусаў – «мы вас чакаем».

На думку амбасадара, такое пагадненне больш карыснае для беларускага боку, чым польскага, паколькі пад ягонае дзеянне трапляюць два буйныя беларускія горады – Берасце і Гародня.

svaboda.org

ПАДАРОЖНЫ ДАПАМОЖНІК

ДАПАМОЖНІК БЕЛАРУСАМ, ЯКІЯ ЗБІРАЮЦА ў Еўропу

3 лістапада а 19:30 у менскай галерэі сучаснага мастацтва “Ў” адбылася прэзентацыя “Падарожнага Дапаможніка”. Падрабязную справаздачу глядзіце на сайтах www.holiday.by, кампаніі “Будзьма Беларусамі!”, на тэлеканале “Белсат”.

Выданне прызначаецца для публікі рознага ўзросту, сацыяльнага і эканамічнага статусу. З кнігі вы даведаецеся пра магчымасці падарожнічаць па Еўропе. Знойдзеце адказы на частыя пытанні: як замовіць квітку, як зрабіць візу, куды паехаць. Сваім досведам дзеляцца маладыя журналісты, аматары прыгодаў і падарожжаў.

— Ідэя кніжкі лётала ў паветры, яна абсалютна не новая. Між Беларуссю і Еўразвязам за апошнія сямнаццаць гадоў паўстала «кітайская сцяна» неверагоднай вышыні. Найлепшы спосаб гэтыя стэрэатыпы пераадолець — усё пабачыць на ўласныя вочы, — адзначыў аўтар ідэі і праекту Франак Вячорка.

— Каб не быць галаслоўным, сёння залазіў на сайты бюджэтных авіякампаній. Літаральна на заўтра ёсць палёты з Вільні да Дортмунда за 12 еўра. А ў наступны панядзелак ёсць вылет з Варшавы да Барселоны за 25 еўра. Можца паехаць у Кіеў і з перасадкай праз Гданьск дабрацца да Францыі (да Парыжу!), кошт пераезду будзе ў межах 30-35 еўра, — сцвярджае Вячорка.

Мэта падарожніка — адкрыць беларусам Еўропу, даць адказы на пытанні, якія больш за ўсе хвалююць патэнцыйных падарожнікаў і часта з’яўляюцца галоўнай перашкодай на іх шляху.

Як зрабіць візу? Як танна падарожнічаць? Як не трапіць у авантуру? Дзе трэба абавязкова пабываць беларусу? Як паступіць у еўрапейскі ўніверсітэт? І г.д. Гэтая кніжка стане сапраўдным дапаможнікам кожнаму, хто збіраецца ў вандроўку.

Павандраваць па Еўропе марыць амаль кож-

ны, але то няма часу займацца візамі, то недастаткова сродкаў, то яшчэ нейкія напасці з года ў год аддаляюць мару. Таму большасць беларусаў штогод выкарыстоўваюць свой адпачынак цалкам прадказальна: іх чакаюць Крым і Адэская вобласць Украіны.

Цяжка ў сучасным свеце сустрэць чалавека, які ў дзяцінстве не захапляўся прыгодніцкімі расповедамі пра падарожжы па планеце, не марыў апусціцца на дно акіяну разам з камандай капітана Кусто, падняцца на Эверэст ці паназіраць за зменай варты каля Букінгэмскага палацу ў Лондане. Свет заўсёды здаваўся непамерна вялікім, загадкавым і поўным чудаў. А падарожжа па гэтым свеце — нечым на мяжы з фантастыкай. І цяжка было ўявіць, што для нас, жыхароў Беларусі, гэты Свет, нават Еўропа, стане дасягальным.

Але адлегласці пачалі скарачацца. Паехаць у іншую краіну, нават на другі кантынэнт, стала даволі проста. Галоўнае, каб было жаданне, час і грошы. А што, калі жаданне і час ёсць, а вось з трэцім складнікам праблемы?

Апошнім часам ідзе гаворка аб скасаванні ці значным зніжэнні кошту візаў у Еўразвяз для беларусаў. Гэта сведчыць пра тое, што Еўропа становіцца як ніколі блізкай.

Не бойцеся эксперыментавачь, адкрываць новае, знаёміцца з іншымі культурамі! Пабачце Свет, і Вы адчуеце, што Беларусь — гэта таксама Еўропа, якая несправядліва апынулася на геапалітычнай перыферыі. У Швеце шмат месцаў, якія варта ўбачыць. Яны здольныя натхніць чалавека на добрыя ўчынкi, падштурхнуць да дзеянняў, якія паспрыяюць развіццю і нашай Бацькаўшчыны. Галоўнае — не баяцца прыгодаў і ісці наперад.

Што важна: «Дапаможнік» распаўсюджваецца бясплатна, дастаткова замовіць яго праз электронны адрас dapamoznik@gmail.com.

Электронную версію можна спампаваць з сайта eura.by у фармаце PDF (80 mb). Сайт www.EURA.by — анлайн-версія выдання «Падарожны дапаможнік».

Паводле: budzma.org

КОШТ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ ў Еўропе

А больш канкрэтна: колькі Вам (Вашаму дзіцяці) трэба грошай у год на навучанне і пражыванне ў Аўстрыі.

Быць вучобе за мяжой ці не быць — залежыць ад многіх фактараў. Аднак, пасля таго, як прайшла першая эйфарыя, прыходзіць час сур’ёзна задумацца і зрабіць фінансавую раскладку. Кошт вышэйшай адукацыі за мяжой з’яўляецца бясспрэчна вырашальным фактарам.

У гэтым артыкуле вы даведаецеся пра кошты самой адукацыі ў Аўстрыі, пра кошт візы, пражывання, харчавання і ўва што абыйдзеца “пагуляць”. Гэта будзе цікава як студэнтам/абітурыентам, так і іх бацькам.

Возьмем для прыкладу Аўстрыю. Усе патрабаванні для паступлення выкананы, значыць засталася справа за малым — вырашыць, колькі хрумсткіх новенькіх еўра трэба браць з сабой на год жыцця ў Вене.

Давайце спачатку вызначымся, што маецца ўвазе пад годам жыцця. Гэта звыклы для нас лад жыцця, дзе мы не павінны сябе ні ў чым ушчамляць. Варыянт

«прыехаць у Вену і смактаць лапу» зусім не коціць, узровень жыцця павінен захавацца!

Гэта азначае — здымаць прыстойны аднамесны пакой у інтэрнаце; канешне інтэрнэт, без інтэрнэту справа наогул труба; мець праязны на ўсе віды транспарту; спакойна купляць патрэбныя прадукты ў краме; а яшчэ палічыць грошыкі на “пагуляць”...

У выніку атрымоўваюцца прыкладна такія лічбы:

- Кошт гадавой візы 120 еўра.
- Пражыванне ў інтэрнаце (з інтэрнэтам) 250 еўра у месяц.
- Праязны 28 еўра у месяц.
- Ежа 150-200 еўра у месяц.
- Трохі развезацца 200 еўра у месяц.
- Квіток на самалёт 100-200 еўра за квіток, чым раней замовіць, тым танней.

Перад падвядзеннем канчатковага выніку, трэба адзначыць, што кошт навучання ў ВНУ прыкладна 1000 еўра у год, а тры летнія месяцы студэнт сядзіць дома. Такім чынам:

120 Віза + 1000 ВНУ + 9 месяцаў x (250 інтэрната + 28 праязны + 150 ежа + 200 “пагуляць”) = усё пра ўсё каля 7 кілаеўра.

Зашмат. Гэтую суму можна трохі зрэзаць, бо ў Аўстрыі афіцыйна дазволена падпрацоўваць 10 гадзін у тыдзень і атрымліваць у месяц 366 еўра з капейкамі. Разам 9 месяцаў x 366 = 3300 еўра.

Атрымліваецца: 7000 — 3300 = 3800. Ну вось, ужо не ўсё так дрэнна, ці не так?

Варта гэтак жа адзначыць, што калі Вы працуеце легальна, то для падаўжэння гадавой студэнцкай візы Вам не трэба паказваць пацвярджэнне аб наяўнасці на Вашым рахунку 7500 еўра, а толькі астатку ад 7500 — 3300 = 4200 еўра.

Параўноўваючы выдаткі на навучанне ў Аўстрыі і Беларусі прыходзіць да высновы, што не такая ўжо і істотная розніца. А пра якасць адукацыі і перспектывы кар’еры ў нашым параўнанні мы прамаўчым, а вы самі здагадаецеся.)

dzedzich.org

EUROKTYB

ДАДАТАК ДА ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНАГА БЮЛЕТЭНА “ДЗЕДЗІЧ”

Галоўны рэдактар: Дзмітрый ШЫМАНСКИ.

Рэдакцыйная калегія: Ю. Агіевіч, П. Белавус, П. Дайлід, Д. Турчаняк, Адакны за выпуск: Стэфанія Малюта.

• **Кантактныя тэлефоны: (029) 660-57-41, (029) 724-21-16.**

• **E-mail: dzedzich@dzedzich.org. Інтэрнэт: www.dzedzich.org**

• Пры выкарыстанні матэрыялаў бюлетэна спасылкі на крыніцу абавязковыя

• Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы

для далейшай палемікі

• Наклад 299 асобнікаў

№03(03) • ЛІСТАПАД 2011

- **Заснавальнік:** ініцыятыўная група моладзі
- **Распаўсюджваецца бясплатна**
- **Падпісана ў друку 22.11.2011 года** у 18-00
- **Папера** афсетная, фармат А4, 0,5 ул.-друку. аркуша,
- **Гарнітура** Helios
- **Надрукавана на памнажнальнай тэхніцы** сябраў рэдакцыі